

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของ
ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์

**FACTORS AFFECTING CHANGING THE ACCUMULATION OF GOVERNMENT
PENSION FUND OF GOVERNMENT OFFICER IN COOPERATIVE PROMOTION
DEPARTMENT**

โชษิตา ชาตริกษา

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Chosita Chatraksa

E-mail: 6214154624@rumail.ru.ac.th

Faculty of Business Administration Program in Finance and Banking, Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) ด้านจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่ม ด้านวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม ด้านการจัดการเงินออมเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ แลด้านแผนทางเลือกการลงทุน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง อายุการทำงาน รายได้ต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

ประชากรในงานวิจัยนี้ คือ ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 2,815 คน (ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ ข้อมูล ณ วันที่ 2 มีนาคม 2565) กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ (SPSS Version 26.0) หาความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00 มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 ระดับการศึกษาเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 ระดับตำแหน่งเป็นปฏิบัติการ จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 มีอายุการทำงาน 1 – 5 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50

2) ระดับความคิดเห็นสำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านแผนทางเลือกการลงทุน ด้านจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่ม ด้านวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม ด้านอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านการจัดการเงินออมเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ ตามลำดับ

คำสำคัญ : เงินออม , กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ABSTRACT

The objective is to study Factors Affecting Changing The Accumulation Of Government Pension Fund Of Government Officer In Cooperative Promotion Department. The factors of research include Information perception, Additional savings Rate (Save More Option), Additional savings, Objective for changing the accumulation of savings, Management of savings at the end of membership, Investment options plans. That are classified by Personal factors were including Sex, Age, Education, Position Category, Age of work, Monthly income and Monthly average expense.

The population used is government officer in Cooperative Promotion Department total 2,815 peoples. (Source: Personnel Division, data as of March 2, 2022) The Samples used in this research amount of 400 peoples. The questionnaire was instrument of this research. Data was analyzed by using SPSS Version 26.0 for Social Science Research. The statistics were percentage, minimum, maximum, mean and standard deviation.

The results found that 1) The users all respondents 400 peoples. Most are female 276 peoples representing 69.00%. Most aged 31-40 years old 138 peoples representing 34.50%. Most are Bachelor's degree 202 peoples representing 50.50%. Most are Practitioner Level 154 peoples representing 38.50%. Most age of work 1-5 years 154 peoples representing 38.50%. Most are income per month 15,001-25,000 baht 186 peoples representing 46.50%. Most are average expenses per month 5,001-10,000 baht 110 peoples representing 27.59%.

2) Opinion level for Factors Affecting Changing The Accumulation Of Government Pension Fund Of Government Officer In Cooperative Promotion Department overall is at a high level. Considering each side, then that side is high level of Investment options plans, Additional savings, Objective for changing the accumulation of savings, Additional savings Rate (Save More Option), Information perception and Management of savings at the end of membership respectively.

Keywords : Saving , Government Pension Fund

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยจะต้องเผชิญกับการแพร่ระบาดของ COVID-2019 ทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.25 ต่อปี จากร้อยละ 1.00 เป็นร้อยละ 0.75 ต่อปี โดยมีผลวันที่ 23 มีนาคม 2563 เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจลดการระดมเงินฝากของลูกหนี้ บรรเทาปัญหาสภาพคล่องและกลไกการทำงานของตลาดการเงินไทย จึงส่งผลให้ดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลดลงตามไปด้วย และในเดือนเมษายน 2563 รัฐบาลไทยออกพระราชกำหนดกู้เงินจำนวน 1 ล้านล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุข บรรเทาความทุกข์ยาก และฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ อัตราความยากจนของประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 จากร้อยละ 6.2 ในปี พ.ศ. 2562 เป็นร้อยละ 6.4 ในปี พ.ศ. 2563 ซึ่งหากปราศจากโครงการเยียวยาข้างต้น อัตราความยากจนของประเทศก็อาจจะเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 7.4 ในปี พ.ศ. 2563 จากการแพร่ระบาดของ COVID-2019 ทำให้ประชาชนจะต้องมีการวางแผนระยะยาวในการใช้จ่ายสำหรับการบริโภค วางแผนการออมเงินเพิ่มขึ้น และต้องเริ่มศึกษาการลงทุนเพื่อที่จะให้ได้ผลตอบแทนจากการลงทุนเป็นรายได้ช่องทางหนึ่ง เพื่อที่จะนำเงินที่ได้เก็บไว้เป็นเงินสำรองในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือใช้สำหรับการเกษียณอายุ และจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในความเสี่ยงจากการลงทุนที่สามารถยอมรับได้ ในการออมเงินและการลงทุนนั้นจะต้องออมและลงทุน ให้ได้ผลตอบแทนที่สูงกว่าเงินเฟ้อ ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่งคั่งในอนาคต เพื่อที่จะรักษาอำนาจซื้อไว้ให้ได้ เพราะเงินเฟ้อ คือ การที่มูลค่าของเงินลดลงตามเวลา

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ได้มีการจัดตั้งในปี พ.ศ. 2534 โดยกำหนดให้ข้าราชการที่รับราชการก่อนวันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ คือวันที่ 27 มีนาคม 2540 สามารถเลือกได้ว่าจะสมัครเป็นสมาชิก กบข. หรือไม่ สำหรับข้าราชการที่เข้ารับราชการหลังวันดังกล่าว ต้องเข้าเป็นสมาชิก กบข. ทุกคนตามที่กฎหมายกำหนด ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. เมื่อออกจากราชการ หรือ เกษียณอายุราชการ จะได้รับเงินก้อน กบข. และบำเหน็จหรือบำนาญจากส่วนราชการเจ้าสังกัด ซึ่งเงินก้อน กบข. เป็นส่วนผสมระหว่างเงินออมของสมาชิกกับเงินสมทบและเงินชดเชยจากบำนาญจากรัฐ และผลประโยชน์จากการลงทุนที่ กบข. บริหารจัดการให้ ซึ่งเงินของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ประกอบด้วย เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย เงินสมาชิกพันสมาชิกภาพเงินสำรอง และเงินกองกลาง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการให้ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีความรู้ในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเพื่อเป็นการวางแผนในการออมเงิน และได้มีการวางแผนสำหรับการเกษียณอายุราชการต่อไป จึงสนใจในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งจะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ เช่น ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร ปัจจัยด้านอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) ปัจจัยด้านจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่ม ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม ปัจจัยด้านการจัดการเงินออมเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ และปัจจัยด้านแผนทางเลือกการลงทุน ว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือไม่

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง อายุการทำงาน รายได้ต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) ด้านจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่ม ด้านวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม ด้านการจัดการเงินออมเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ และด้านแผนทางเลือกการลงทุน

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยผู้วิจัยทราบจำนวนประชากรทั้งหมดที่ต้องการศึกษา มีจำนวน 2,815 คน (ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ ข้อมูล ณ วันที่ 2 มีนาคม 2565) ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane (Yamane,1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ คือ 5% โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ 351 คน แต่เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนในการเก็บตัวอย่างแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงได้ทำการเก็บแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 400 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการศึกษาวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม 2565 - เมษายน 2565

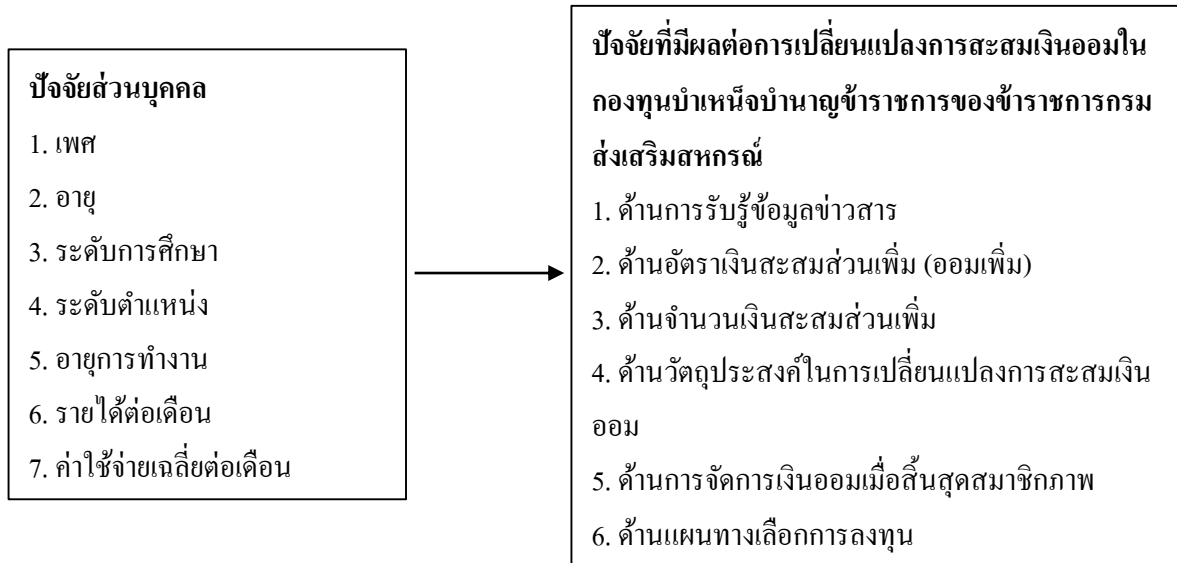
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์
2. ทำให้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้แก่ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม

การออม (Saving) ตามความหมายของราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง เก็บหอมรอมริบ เช่น ออมทรัพย์ ออมสิน เก็บรวบรวมไว้ทีละเล็กละน้อย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) การออมเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ หมายถึง ส่วนหนึ่งของรายได้ปัจจุบันที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภค หากแต่เก็บไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้จ่ายต่าง ๆ ในอนาคตหรือการนำเงินออมไปลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์ตอบแทน ในทางเศรษฐศาสตร์แบ่งการออมของประเทศออกเป็น การออมภาครัฐและการออมภาคเอกชน โดยที่การออมภาคเอกชนแบ่งออกเป็น การออมภาคธุรกิจและการออมภาคครัวเรือน การออมของประชาชนทั่วไปจัดเป็นการออมภาคครัวเรือนในทางเศรษฐศาสตร์ (เกษมศรี ปุชนีย์วงศ์, 2558)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

การเลือกรับรู้ข่าวสาร มีแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกัน 3 ประการ ในการสื่อสารระหว่างมนุษย์ ได้แก่ การเลือกเปิดรับการเลือกรับรู้ และการเลือกจดจำ แม้ว่าจะสามารถแยกออกเป็นพฤติกรรม 3 แบบ แต่นักวิชาการบางกลุ่มก็นิยมเรียกรวมกันว่า การเลือกรับรู้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง จากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณา หรือประเมินอย่างดีแล้วว่า เป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญ และเกี่ยวข้องกับ หน้าที่การบริหาร หรือการจัดการเกือบทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการควบคุม การตัดสินใจได้มีการศึกษามานาน

ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก และจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิก

ข้อมูลเกี่ยวกับกรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ อยู่ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งอยู่เลขที่ 12 ถนนกรุงเกษม แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ หน่วยงานในสังกัด ได้แก่ กลุ่มตรวจสอบภายใน กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานเลขานุการกรม กองการเจ้าหน้าที่ กองคลัง กองแผนงาน กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์ กองพัฒนาสหกรณ์ ด้านการเงินและร้านค้า กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1-2 สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัด 76 จังหวัด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรพรรณ วิทยาภรณ์ (2558) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของสมาชิก อ้างอิงการแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558 ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 26-30 ปี มีสถานภาพโสด ใช้ชีวิตแบบครอบครัวเดี่ยว ไม่มีบุตรหรือภาระการดูแลผู้อื่น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาขั้นสูงสุดในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และอยู่ในธุรกิจการเงินและการธนาคาร และธุรกิจหลักทรัพย์ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 10 ปี และมีอัตราเงินเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 25,001 – 35,000 บาท ในขณะที่จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน อยู่ในช่วงระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท และเลือกหักสะสมที่อัตราร้อยละ 3 ของเงินเดือนค่าจ้าง ผลการวัดระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า คะแนนเฉลี่ยที่ได้รับมีค่าเท่ากับ 3.20 จากคะแนนเต็ม 10 ซึ่งหมายถึงระดับที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกองทุนสำรองเลี้ยงชีพน้อย

มุกดา ตติยสุภกรกุล (2559) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพรูปแบบ Employee's Choice ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพรูปแบบ Employee's Choice ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านนโยบายการลงทุน และปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ และสื่อโฆษณา ส่วนปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพรูปแบบ Employee's Choice

ชิดชนก หลงผดุง (2559) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัทคอนเฟอว์เรนท์ไซลูชั่น จำกัด และบริษัทในเครือ ผลการศึกษา พบว่า การศึกษารายได้ต่อเดือน อายุงาน ความเสี่ยงจากการลงทุน ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน ภาวะเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อการ

ตัดสินใจเลือกลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัทคอนเฟอร์เรนท์ โซลูชั่น จำกัด และบริษัทในเครือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชนพล จันท์แก้วเดช (2562) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้นของนักลงทุนรายย่อยในเขต กรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักลงทุนรายย่อย ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี เพศ อายุ ระดับ การศึกษา และรายได้ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้นของนักลงทุนรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร ต่างกัน และนักลงทุนรายย่อย ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้น โดยรวม ไม่ต่างกัน นอกจากนี้ปัจจัยแวดล้อมในการลงทุน ด้านการรับรู้ข้อมูลและข่าวสาร ด้านจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายการลงทุน ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมและการเมือง มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้น ของนักลงทุนรายย่อย ใน กรุงเทพมหานคร

กรรวิ ศิริปรามโทย (2563) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงิน ออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานของบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน อายุการทำงาน และรายได้เสริม (ถ้ามี) ต่างกัน ทำให้มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการ สะสมเงินออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ไม่ต่างกัน และ พนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วี เอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ต่างกัน ทศนคติต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ประกอบด้วย ด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการออม และด้านการลงทุน ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม ในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด

ชุตินันต์ ไชยกรเลิศวิมล (2564) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนกองทุนสำรองเลี้ยง ชีพของพนักงานบริษัทในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลสูงสุด ต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้แก่ การศึกษา รายได้ต่อเดือน อายุการทำงาน ความเสี่ยงจากการ ลงทุน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน ภาวะเศรษฐกิจ ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุน ในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คือ สถานภาพสมรส และสามารถนำมาแทนค่าในสมการพยากรณ์

$$Y = 2.565 - 0.069X_1 + 0.653X_2 + 0.218X_3 - 0.45X_4 - 0.140X_5 + 0.176X_6 - 0.903X_7 + 0.062X_8 \quad (0.002)(0.230) \\ (0.000^*) \quad (0.063) \quad (0.504) \quad (0.276) \quad (0.246) \quad (0.000^*) \quad (0.624)$$

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Approach) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 2,815 คน (ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ ข้อมูล ณ วันที่ 2 มีนาคม 2565)

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ คือ 5% (Yamane,1970) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ต้องไม่ต่ำกว่า 350.22 คน แต่เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนในการเก็บตัวอย่างแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงได้ทำการเก็บแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 400 คน จากประชากรทั้งหมด 2,815 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) ซึ่งผู้วิจัยจะเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง อายุการทำงาน รายได้ต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีจำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็น 6 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรประเมินแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด=5, มาก=4, ปานกลาง=3, น้อย=2, น้อยที่สุด=1

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

สร้างแบบสอบถาม ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนไปถึงความชัดเจนและการใช้ภาษาที่เหมาะสมของข้อคำถาม ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาในแต่ละข้อ ดังนี้

วัดผลโดยพิจารณาจากคะแนน IOC ดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีคะแนน IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีคะแนน IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้แก่ประชากรที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามผ่านช่องทางออนไลน์โดยใช้ Google Form และรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับข้อมูลครบถ้วนแล้ว เพื่อนำไปจัดทำและเตรียมสำหรับวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ (SPSS Version 26.0)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับวิเคราะห์เพื่อบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สำหรับวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00 และเพศชาย จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมา คือ 41 – 50 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 , 51 – 60 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 และ 21 – 30 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 , ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และ ระดับปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ระดับตำแหน่งเป็นปฏิบัติการ จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 รองลงมา คือ ชำนาญการ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 , ชำนาญการพิเศษ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 , ชำนาญงาน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 , อำนวยการระดับสูง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 , ปฏิบัติงาน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 , เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 , อาวุโส จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 และอำนวยการระดับต้น จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 1 – 5 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 รองลงมา คือ 16 – 20 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 , 6 – 10 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 , มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 , 11 – 15 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 , 26 – 30 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 , 21 – 25 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 และ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50 รองลงมา คือ 25,001 – 35,000 บาท จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 , 35,001 – 45,000 บาท จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 , 55,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 , 45,001 – 55,000 บาท จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 และไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 รองลงมา คือ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 , 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 , 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 , ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 , 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 , 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 และ 50,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นสำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านแผนทางเลือกการลงทุน ด้านจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่ม ด้านวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม ด้านอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านการจัดการเงินออมเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00 มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 ระดับการศึกษาเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 ระดับตำแหน่งเป็นปฏิบัติการ จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 มีอายุการทำงาน 1 – 5 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์

ระดับความคิดเห็นสำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านแผนทางเลือกการลงทุน ด้านจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่ม ด้านวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม ด้านอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านการจัดการเงินออมเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านแผนทางเลือกการลงทุน ด้านจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่ม ด้านวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม ด้านอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านการจัดการเงินออมเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ ตามลำดับ โดยมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ข้อมูลข่าวสารด้านการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมและการลงทุนผ่านช่องทางที่หลากหลาย ช่องทางการแจ้งให้บริการออม

เพิ่ม ข้อมูลข่าวสารด้านการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมและการลงทุนที่ตรงตามความต้องการ การประชาสัมพันธ์ ข้อมูลในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม และข้อกำหนดและเงื่อนไขในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมและการลงทุนอย่างครบถ้วน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ**ธนพล จันท์แก้วเดช (2562)** ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้นของนักลงทุนรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า นักลงทุนรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้นของนักลงทุนรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน และนักลงทุนรายย่อย ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้น โดยรวมไม่ต่างกัน นอกจากนี้ปัจจัยแวดล้อมในการลงทุน ด้านการรับรู้ข้อมูลและข่าวสาร ด้านจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายการลงทุน ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมและการเมือง มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้น ของนักลงทุนรายย่อย ในกรุงเทพมหานคร

2. ด้านอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม)

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ การสร้างวินัยการออมโดยการเพิ่มอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) การออมเงินมากกว่าอัตราการออมปกติ (ร้อยละ 3 ของเงินเดือน) ผลตอบแทนจากการเปลี่ยนอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) การออมเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1-6 ของเงินเดือน และการออมเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 7-12 ของเงินเดือน ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ**อรพรรณ วิทยากรณ์ (2558)** ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของสมาชิก อ่างอิงการแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558 ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 26-30 ปี มีสถานภาพโสด ใช้ชีวิตแบบครอบครัวเดี่ยว ไม่มีบุตรหรือภาระการดูแลผู้อื่น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาขั้นสูงสุดในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และอยู่ในธุรกิจการเงินและการธนาคาร และธุรกิจหลักทรัพย์ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 10 ปี และมีอัตราเงินเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 25,001 – 35,000 บาท ในขณะที่จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท และเลือกหักสะสมที่อัตราร้อยละ 3 ของเงินเดือนค่าจ้าง ผลการวัดระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า คะแนนเฉลี่ยที่ได้รับมีค่าเท่ากับ 3.20 จากคะแนนเต็ม 10 ซึ่งหมายถึงระดับที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกองทุนสำรองเลี้ยงชีพน้อย

3. ด้านจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่ม

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ สิทธิประโยชน์ทางภาษีในส่วนของจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่ม จำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่มจะได้รับเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม จำนวนเงินสะสมที่เพิ่มขึ้นมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม และจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่มที่มากจากการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ**มุกดา ตติยสุภกรกุล (2559)** ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพรูปแบบ Employee's Choice ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพรูปแบบ Employee's Choice ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านนโยบายการลงทุน และปัจจัย

ด้านลักษณะทางกายภาพ และสื่อโฆษณา ส่วนปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รูปแบบ Employee's Choice

4. ด้านวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เงินกองเก็บเพียงพอสำหรับการใช้จ่ายหลังเกษียณอายุ และสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษี ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ สร้างผลตอบแทนอย่างต่อเนื่อง ป้องกันอำนาจซื้อของเงินออมไม่ให้ลดลง ลดความเสี่ยงโดยการกระจายการลงทุนมาลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และสร้างมรดกไว้ให้ลูกหลาน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชิตชนก หลงผดุง (2559) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัทคอนเฟอร์เรนท์ ไซลูชั่น จำกัด และบริษัทในเครือ ผลการศึกษา พบว่า การศึกษา รายได้ต่อเดือน อายุงาน ความเสี่ยงจากการลงทุน ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน ภาวะเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัทคอนเฟอร์เรนท์ ไซลูชั่น จำกัด และบริษัทในเครือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรวิ ศิริปราโมทย์ (2563) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานของบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน อายุการทำงาน และรายได้เสริม (ถ้ามี) ต่างกัน ทำให้มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ไม่ต่างกัน และพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ต่างกัน ทศนคติต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ประกอบด้วย ด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการออม และด้านการลงทุน ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด

5. ด้านการจัดการเงินออมเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ขอรับเงินที่มีสิทธิได้รับตามจำนวน ขอรับเงินที่มีสิทธิได้รับบางส่วน ส่วนที่เหลือขอฝากให้กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการบริหารต่อทั้งจำนวน ขอยกยรับเงินที่มีสิทธิได้รับ โดยให้กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแบ่งจ่ายให้เป็นรายงวดตามที่กำหนด ขอรับเงินที่มีสิทธิได้รับบางส่วน ส่วนที่เหลือขอยกยรับ โดยให้กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแบ่งจ่ายให้เป็นงวดตามที่กำหนด ขอฝากเงินที่มีสิทธิได้รับให้กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการบริหารต่อทั้งจำนวน และขอโอนเงินที่มีสิทธิได้รับไปยังกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการออกจากงานหรือการชราภาพตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรวิ ศิริปราโมทย์ (2563) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ

ตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานของบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน อายุการทำงาน และรายได้เสริม (ถ้ามี) ต่างกัน ทำให้มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ไม่ต่างกัน และพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ต่างกัน ทิศนคติต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ประกอบด้วย ด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการออม และด้านการลงทุน ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด

6. ด้านแผนทางเลือกการลงทุน

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ แผนผสมหุ้นทวี "เสี่ยงสูงขึ้น เพื่อลุ้นผลตอบแทนด้วยตราสารทุน" แผนหลัก "ดอกผลพอเพียง บนความเสี่ยงพอเหมาะ" แผนตราสารหนี้ "เสี่ยงน้อยๆ ค่อยๆ ออม" แผนตลาดเงิน "ดอกผลเรื่องรอง คุ่มครองเงินต้น" และแผนสมดุลตามอายุ "อายุน้อยเสี่ยงมาก อายุมากขึ้นน้อย" ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชุตินันต์ ไชยกรเลิศวิมล (2564)** ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัทในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลสูงสุดต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้แก่ การศึกษา รายได้ต่อเดือน อายุการทำงาน ความเสี่ยงจากการลงทุน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน ภาวะเศรษฐกิจ ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คือ สถานภาพสมรส และสามารถนำมาแทนค่าในสมการพยากรณ์

$$Y = 2.565 - 0.069X_1 + 0.653X_2 + 0.218X_3 - 0.45X_4 - 0.140X_5 + 0.176X_6 - 0.903X_7 + 0.062X_8 (0.002)(0.230) \\ (0.000*) (0.063) (0.504) (0.276) (0.246) (0.000*) (0.624)$$

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ ข้อมูลข่าวสารด้านการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมและการลงทุนผ่านช่องทางที่หลากหลาย ควรจะให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องราวข้อเท็จจริง มีความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และถูกวิเคราะห์หักล้างกรองจากผู้เชี่ยวชาญ หรือหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือ , ช่องทางการแจ้งให้บริการเพิ่มเติม ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งให้บริการเพิ่มเติมให้แก่ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อให้ผู้ใช้งานรับรู้ถึงช่องทางในการให้บริการเพิ่มขึ้น

2. ด้านอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม)

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ การสร้างวินัยการออมโดยการเพิ่มอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) ควรจะกระตุ้นการตระหนักรู้ ให้สมาชิกออมเพิ่มเองโดยสมัครใจให้มากที่สุด , การออมเงินมากกว่าอัตราการออมปกติ (ร้อยละ 3 ของเงินเดือน) ควรจะมีการใช้มาตรการเพิ่มอัตราการออมของสมาชิก เช่น กำหนดอัตราเงินสะสมเป็นอัตราเร่งตามอายุงาน หรือในการขึ้นเงินเดือนประจำปี อาจนำ % การขึ้นเงินเดือนบางส่วนมาหักเข้าเงินสะสมแทน , ผลตอบแทนจากการเปลี่ยนอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) ควรจะมีการทำสื่อ โฆษณาอธิบายผลตอบแทนจากเปลี่ยนอัตราเงินสะสมส่วนเพิ่ม (ออมเพิ่ม) เพื่อให้สมาชิกผู้ใช้บริการได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

3. ด้านจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่ม

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ สิทธิประโยชน์ทางภาษีในส่วนของจำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่ม ควรจะประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกได้ทราบว่า การออมเพิ่ม จะทำให้ได้ลดภาษีเพิ่ม ซึ่งสิทธิประโยชน์ทางภาษีจะเหมาะสมสำหรับคนที่มียาได้สูงถึงเกณฑ์สำหรับเสียภาษีแล้ว , จำนวนเงินสะสมส่วนเพิ่มจะได้รับเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ ควรจะมีการปรับหลักเกณฑ์ใหม่เพื่อที่จะได้ถอนเงินมาใช้ก่อนได้ หากมีความจำเป็น ไม่ต้องรอจนถึงสิ้นสุดสมาชิกภาพ , จำนวนเงินสะสมที่เพิ่มขึ้น มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม ควรจะมีการนำจำนวนเงินสะสมที่เพิ่มขึ้นไปสร้างสิทธิประโยชน์ให้แก่สมาชิกเพื่อจูงใจให้มีการออมเพิ่ม เช่น นำไปค้ำประกันสินเชื่อที่อยู่อาศัยได้ สะสมเพิ่มเท่าไรก็ได้ เมื่อไรก็ได้ ไม่จำเป็นต้องหักสะสมเป็น % ของเงินเดือนสม่ำเสมอ สมาชิกสะสมเพิ่มสูงกว่ากฎหมาย มีสิทธิ์ลุ้นรางวัล เป็นต้น

4. ด้านวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออม

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ การให้เงินนอกงบประมาณสำหรับการใช้จ่ายหลังเกษียณอายุ ควรจะขยายอายุเกษียณเพื่อให้มีระยะเวลาของการออมเพื่อการเกษียณมากขึ้น , สิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษี ควรจะประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกได้ทราบว่า การออมเพิ่ม จะทำให้ได้ลดภาษีเพิ่ม , การสร้างผลตอบแทนอย่างต่อเนื่อง ควรจะลดการถอนเงินก้อนจาก กบข. เพื่อให้เงินออมสร้างผลตอบแทนอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านการจัดการเงินออมเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ ขอรับเงินที่มีสิทธิได้รับตามจำนวน ควรจะมีการลงทุนต่อเนื่องหลังเกษียณอายุ หรือมีแผนการลงทุนที่น่าสนใจเพื่อลดการเบิกเงินก้อนจาก กบข. , ขอรับเงินที่มีสิทธิได้รับบางส่วน ส่วนที่เหลือฝากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการบริหารต่อทั้งจำนวน ควรจะมีการสร้างผลตอบแทนที่น่าสนใจเพื่อให้สมาชิกฝากเงินที่จะได้รับให้ กบข.บริหารต่อ , ขอทอยรับเงินที่มีสิทธิได้รับ โดยให้กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแบ่งจ่ายให้เป็นงวดตามที่กำหนด ควรจะปรับนโยบายและข้อจำกัดการลงทุนให้เหมาะสม เพื่อช่วยสร้างผลตอบแทนแก่สมาชิก

6. ด้านแผนทางเลือกการลงทุน

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ แผนผสมหุ้นทวี "เสี่ยงสูงขึ้น เพื่อลุ้นผลตอบแทนด้วยตราสารทุน" , แผนหลัก "ดอกผลพอเพียง บนความเสี่ยงพอเหมาะ" และแผนตราสารหนี้ "เสี่ยงน้อยๆ ค่อยๆ ออม" ควรจะมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์โครงการออมเพิ่ม ออมต่อ และแผนลงทุนทางเลือกที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น อีกทั้งควรเพิ่มแผนลงทุนใหม่ ๆ ที่ช่วยลดการเบิกเงินก้อนจาก กบข. และให้มีการลงทุนต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรปัจจัยด้านอื่น ๆ เพิ่ม หรือปรับเปลี่ยนตัวแปรต่าง ๆ ในการศึกษาวิจัยเพื่อที่จะให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

2. ควรจะมีรายละเอียดเพิ่มเติมในตัวแปรด้านแผนทางเลือกการลงทุน เช่น มีการระบุอัตราผลตอบแทนที่ควรจะได้ในแต่ละแผน เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร และทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตัดสินใจตอบได้เร็วยิ่งขึ้น

3. ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์เท่านั้น ซึ่งถ้าต้องการข้อมูลที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ควรจะเลือกกลุ่มประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปให้แตกต่างจากเดิม หรือเพิ่มขนาดกลุ่มประชากร เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2 มีนาคม 2565). เข้าถึงได้จาก โครงสร้าง/อัตรากำลัง กรมส่งเสริมสหกรณ์:

<https://www.cpd.go.th/structure-cpd.html>

กรรวิ ศิริปราโมทย์. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการสะสมเงินออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัท วีเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด.

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. (2 มีนาคม 2565). เข้าถึงได้จาก กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ:

<https://www.gpf.or.th/thai2019/Index/index.php?lang=th&size=n&pattern=n>

เกษมศรี ปุชนิย์วงศ์. (2558). ความหมายของการออมเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ.

จิตชนก หลงผดุง. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัทคอนเฟอร์เรนท์โซลูชั่น จำกัด และบริษัทไนเคโอ.

ชุติมันต์ ไชยกรเลิศวิมล. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานบริษัทในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง.

ชนพล จันทรแก้วเดช. (2562). พฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้นของนักลงทุนรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร.

บาร์นาร์ด. (1938). แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ.

เมตตา กฤตวิทย์ และคณะ, 2530 : 71 Klapper. (2530). แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร.

มุกดา ตติยสุภกรกุล. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายการลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพรูปแบบ *Employee's Choice*.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). ความหมายของการออม.

อรพรรณ วิทยาภรณ์. (2558). พฤติกรรมการออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของสมาชิก อ่างอิงการแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่4) พ.ศ.2558.

Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis (3rd ed.)*. New York: Harper and Row.